

תשס"ז (22 בפברואר)

יום ג', י"ג ב

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום, **י"ג באדר א'**, נקבע כ"**יום ניקנור**" בזמן הבית השני. בקרב נגד המכ"בים בבית חורון, ניקנור, המפקד הראשי של הצבא הרומי בארץ יהודה, נוצח ומת. הרקע:

קרב בית חורון - בו ניצח יהודה המכב"י את ניקנור

בזמן בו בקהידס (אחד מידידיו של דמטריוס, שנשלח על ידו לעלות לארץ יהודה ולגרש את יהודה המכב"י ותומכיו, ולהושיב את אלקימוס ככוהן גדול בירושלים) היה בארץ יהודה, אלקימוס היה יכול לשמור את מעמדו. אך כאשר בקהידס שר הצבא של הממלכה הסלווקית הלך מארץ יהודה, ראה אלקימוס שהוא לא יוכל להמשיך לכהן ככוהן גדול למשך זמן רב בלי עזרת המלך וצבאו. לכן, בשנת 161 או 162, אלקימוס יצא לאנטיוכיה בכדי להתחנן לפני המלך, שהוא יבוא עם צבאו לארץ יהודה וידכא את המרד; מלבד זאת, הוא העליל שיהודה המכב"י ותומכיו הם מחרחרי מלחמה וריב, הרוצים לגזול ממנו את כהונתו, ולעשות מהפכה שבסופה ארץ יהודה תשלוט יחידית, וגם שהם מסכנים את הארץ מבחינה כלכלית. **דמטריוס המלך אסף מועצה צבאית** אשר החליטה לבסוף לעזור לאלקימוס ולדכא את המרד. צבא סלווקי חזק נשלח לעזרת אלקימוס, ובו היה גם **ניקנור**, מפקד חיל הפילים, אשר בקרב זה היה המפקד הראשי. ניקנור ניסה לדכא את המרד בלי להתגרות יותר מדי ביהודה המכב"י ובעזרת תחבולות למיניהם, אך כל אלו לא הצליחו, והתוכניות לא יצאו לפועל. ניקנור היה חייב לצאת למלחמה "גלויה" נגד יהודה המכב"י.

הקרב הראשון התחולל בכפר שלם, כמה קילומטרים מצפון לירושלים. צבא ניקנור מובס קשות, וכך הוא חוזר למצודה שבירושלים. ניקנור כעס נורא, ודרש את הסגרתו של יהודה המכב"י, חי או מת, ולא - הוא איים להרוס את בית המקדש ולהחריב את ירושלים. מנהיגים יהודיים אשר נחשדו בפעילות יחד עם יהודה המכב"י, נהרגו. **לאחר שנודע לניקנור** שיהודה המכב"י וסייעתו נמצאים בצפון יהודה, קרוב לשומרון, הוא וצבאו נסעו מכפר שלם בכדי למצוא אותם. משום שבצבאו של ניקנור היו הרבה יהודים, הם לא הסכימו לחלל את השבת ולהמשיך במסע ביום שבת. אך ניקנור צחק עליהם והמשיך במסעו אף בשבת, וכתוצאה מכך היו עריקות רבות של יהודים מצבאו. לאחר שהגיעו ניקנור וצבאו (30,000 חיילים) לבית חורון (10 קילומטרים בערך מירושלים), וחנו בסמוך לו, הם התעכבו, מחכים לתגבורת מסוריה ולסידור צבאם למלחמה.

מחנה יהודה המכב"י חנה בכפר ששמו דסאו, עם צבא כולל של 3,000 חיילים. מחנהו של יהודה המכב"י תקף בהפתעה את מחנהו של ניקנור, וניצח אותם שם ניצחון מוחץ. בקרב זה, ניקנור מת בעצמו, וצבאו נס מארץ יהודה, כאשר הוא נרדף ע"י מחנהו של יהודה המכב"י. צבא יהודה המכב"י הביא לירושלים את ראשו ויד ימינו של ניקנור, לתצוגת ראוה. **דמטריוס מלך הסלווקים** לא השלים עם נצחון זה, ולכן, הוא שלח את בקהידס שר צבאו לארץ יהודה עם צבא של 20,000 חיילים ו-2,000 פרשים. בתחילת קרב זה, הייתה ידו של יהודה המכב"י על העליונה, אך לאחר מכן נוצח צבאו של יהודה המכב"י, ויהודה עצמו נפל חלל בקרב קשה זה.

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי** בשבת

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של **כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם** בתוך שאר חולי ישראל, **ולשלומם של כל חיילי צה"ל**

יום ג', י"ג ב תשס"ה (22 בפברואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

בקרוב ניקנור, ניקנור, המפקד הראשי, נוצח ומת. יום זה נקבע כחג הנקרא **יום ניקנור** ומתרחש ב"ג באדר, אך משום התבוללות מסויימת של חג זה עם חג הפורים, "יום ניקנור" נשכח לגמרי, וכיום הוא לא נחגג.

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי** בשבת

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל